

Богославець І.А.,
Здобувач вищої освіти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
Пузик О.О.,
Магістр спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Шевченко А.І.,
Здобувач вищої освіти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
irinabohoslavets98@gmail.com
lenka03770277@ukr.net

СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ПЕРСОНАЛУ

У роботі визначено основні риси соціального аудиту. Виявлено особливості застосування соціального аудиту в системі оцінювання соціальної безпеки підприємства. Представлено методуку оцінки соціальної безпеки персоналу організації за допомогою соціального аудиту.

***Ключові слова:** соціальний аудит, соціальна безпека, діагностика, соціально-економічна система.*

В сучасних умовах господарювання соціальна безпека персоналу представляє собою сукупність заходів, спрямованих на збереження соціального ядра персоналу, створення максимуму умов для його продуктивної діяльності, приховування і збереження комерційної таємниці, запобігання економічних злочинів [1]. Основними інструментами їх діагностики є структурованість, концептуальна єдність, агрегованість характеру та аналіз міри задоволення [2]. В даний час соціальний аудит розглядається більшістю вчених як ефективний метод регулювання соціально-трудова відносин. Соціальний аудит як один з інструментів діагностики набирає дедалі вагомого значення. Це підтверджується тим, що проблеми соціального аудиту та як інструмент діагностики соціальної безпеки персоналу все частіше привертають увагу вітчизняних та закордонних науковців.

Аналіз теоретичних підходів до сутності і змісту соціального аудиту показує, що сучасні українські дослідники визначають соціальний аудит як процес, що дозволяє оцінити ефективність управління соціально-трудова відносинами на рівні організації, регіону, суспільства, а також в якості інструменту оцінки соціальних ризиків найманого персоналу. Деякі автори [1, 3] пов'язують поняття соціального аудиту з поняттям соціальної відповідальності бізнесу та влади перед суспільством, а також з поняттям соціальної звітності [1, 2, 4].

Основними рисами соціального аудиту як інструменту діагностики соціальної безпеки персоналу є:

- оцінка стану соціально-трудова сфери підприємства, в тому числі реальні загрози і потенційні ризики загострення соціально-трудова відносин, основних причин виникнення соціальних ризиків, визначення варіантів оптимізації соціальних ризиків;

- отримання об'єктивної оцінки ефективності соціальної політики, рівня задоволеності працівників працею;
- виявлення причин погіршення соціального клімату на підприємстві і розробку шляхів зниження соціальної напруженості;
- діагностика причин виникнення соціальних проблем, різнобічну оцінку важливості, терміновості і можливостей їх вирішення, вироблення рекомендацій з профілактики соціальної напруженості в організації, вдосконалення управління персоналом [2, 4].

Погоджуємося з думкою що, соціальний аудит як комплексний інститут перевірки і контролю соціально-трудої сфери підприємства може бути використаний для оцінки соціальної безпеки найманого персоналу.

Методика оцінки соціальної безпеки персоналу організації містить п'яти етапів (табл.1).

Таблиця 1 Методика оцінки соціальної безпеки персоналу організації за допомогою соціального аудиту

Етап	Назва етапу	Зміст етапу
Етап 1	Збір інформації про стан соціально-трудових відносин на підприємстві	Вивченню повинна бути піддана інформація, що характеризує соціально-трудою сферу підприємства.
Етап 2	Оцінка ризиків персоналу	Оцінці повинні бути піддані такі види ризиків персоналу, як ризики порушення прав і свобод особистості, фізичного і психічного насильства на роботі, приниження честі і гідності, ризики ушкодження здоров'я, втрати роботи, зниження рівня доходу, а також ризики втрати (зменшення) ділової репутації персоналу.
Етап 3	Оцінка соціальної та правової захищеності персоналу	Оцінка проводиться на основі формування і розрахунку системи показників. Далі здійснюється порівняння показників оцінки з індикативними значеннями. В результаті порогові значення соціальної і правової захищеності визначають кордон переходу показника з нормального стану в кризовий («небезпечний»).
Етап 4	Оцінка соціального клімату	Для вивчення соціального клімату слід використовувати якісні методи дослідження, до яких відноситься експертне опитування, а також анкетування персоналу.
Етап 5	Заключний	Розробка заходів, спрямованих на забезпечення соціальної безпеки персоналу, підвищення рівня захищеності персоналу з метою формування соціальної політики організації, спрямованої на реалізацію та задоволення життєво важливих інтересів найманого персоналу

Джерело: згруповано автором на основі [4, 5, 6]

На наш погляд, запропонована методика оцінки соціальної безпеки персоналу доповнює існуючі в економічній літературі підходи до проведення соціального аудиту на підприємстві, розширює межі його використання як ефективного інструменту діагностики соціальних ризиків і загроз безпеці найманого персоналу.

Список використаних джерел

1. Беркович Т.А. Аудит і контролінг персоналу: навч. допомога./ Т.А.Беркович – К. : Тернопіль, 2016. – 256 с.
2. Іванов С.Ю. Забезпечення соціальної безпеки працівників сучасних організацій [Електронний ресурс] / С.Ю.Іванов // Вісник Київ.нац.торг.-екон. ун-т. - 2015. - № 1 (21). – Режим доступу : // http://search.ua/1_doc2.nsf/link1/ME07222.html.
3. Шулуc А.А. Концепція української моделі соціального аудиту / А.А.Шулуc, Ю.М.Попов // Народонаселення. - 2015. - № 4. - С. 33-55.
4. Мешков В.Р. Соціальный аудит в Україні: цілі, завдання, проблеми становлення / В.Р. Мешков, В.І. Колосков, О.В. Епархіна – К. : Фенікс, 2017. – 158 с.
5. Мешков В.Р. Соціальный аудит: закордона практика / В.Р. Мешков // Суспільство і економіка. 2009. - № 6. - С. 97-114.
6. Свиридов А.К. Соціальный аудит - найважливіший елемент взаємної відповідальності учасників соціального партнерства / А.К. Свиридов // Теорія і практика суспільного розвитку. 2017. - № 1. - С. 34-37.

I. Bohoslavets, O.Puzyk, A. Shevchenko. Social audit as a tool of social security enterprise.

Summary

The work outlines the main features of social audit. This study has enabled to make some conclusions about the features of the social audit in the evaluation of social enterprise security. The methodology for assessing the social security of the personnel of the organization by means of social audit is presented.

Key words: *social audit, social safety, diagnostics, socio-economic system.*

*Науковий керівник: Сирцева С.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна.*

Василенко М.Ю.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
vasilenko.marishkaaa@gmail.com*

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС ТА РОЛЬ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Досліджено теоретичне обґрунтування управління фінансово-господарською діяльністю підприємства через бухгалтерський баланс. Розкрито сутність балансу в управлінні підприємством.

Ключові слова: *баланс, бухгалтерський баланс, фінансово-господарська діяльність, управління підприємством.*

Управління фінансово-господарською діяльністю підприємства потребує своєчасної та достовірної інформації про стан та рух господарських засобів за складом і розміщенням, джерелами формування та цільовими призначеннями. Такі відомості можна отримати за допомогою бухгалтерського балансу. Слово «баланс» від французького означає ваги, врівноваженість [1].

Бухгалтерський баланс є багатим джерелом інформації, на базі якого розкривається фінансово-господарська діяльність економічного суб'єкта.

Бухгалтерський баланс – це метод відображення стану господарських засобів (майна) за їхнім складом і джерелами їх утворення у вартісній оцінці на певну дату за формою балансу [2].

Завдання бухгалтерського балансу - дати узагальнену інформацію про активи і їх джерела у вартісному вимірнику на певну дату. Така інформація